

Od Redakcji

Szanowni Państwo,

Oddajemy w Państwa ręce niniejszy zeszyt Psychiatrii Polskiej i jesteśmy przekonani, że będzie stanowił dla Państwa interesującą lekturę. W rozpoczynającym go tekście prof. Pawła Wójciaka i prof. Filipa Rybakowskiego znajdziecie się Państwo w fascynującym świecie dociekań nad ewolucyjnymi aspektami schizofrenii. Dlaczego zaledwie 1,5% genomu różniącego nas od naszych najbliższych genetycznie krewnych, czyli szympanów, sprawia, że to właśnie my jako gatunek mamy z nią do czynienia? Czy to produkt uboczny ewolucji, czy rodzaj „przewagi”? To zaledwie dwa z licznych zagadnień poruszonych przez Autorów. Przypominamy w tym miejscu o pracy na temat ewolucyjnych aspektów choroby afektywnej dwubiegunowej [1]. W kolejnej pracy Jan Barański podejmuje wątek schizofrenii nie z ewolucyjnego, a rewolucyjnego punktu widzenia, mianowicie odnosząc się do zastosowań sztucznej inteligencji w leczeniu tej choroby.

Przykładem opisu przypadku – zawsze ciekawych dla praktyków – jest praca Przemysława Łukasiewicza, łącząca problematykę uzależniania i seksualności. Zainteresowani czytelnicy mogą wrócić również do wcześniejszego artykułu Marty Dory i Bartłomieja Dobroczyńskiego o zjawisku chemseksu [2].

W bieżącym zeszycie znajdziecie Państwo również prace dotyczące pacjentów z depresją – sprawności funkcjonalnej pacjentów w starszym wieku, objawów depresyjnych u pacjentów z chorobą nowotworową, ketaminy w leczeniu depresji, a w końcu niezwykle – niestety – wciąż aktualnego tematu stygmatyzacji osób chorujących psychicznie.

Kolejne prace również mają charakter interdyscyplinarny, podejmując temat funkcjonowania psychicznego i objawów lęku i stresu u pacjentów z chorobą rozrostową układu krwiotwórczego, chorych na celiakię, oraz pacjentek cierpiących na zespół policystycznych jajników (proponujemy sięgnięcie również do [3]).

Jednocześnie, zgodnie z wcześniejszymi informacjami, przypominamy, że czekają nas zmiany regulaminu publikowania w Psychiatrii Polskiej. Z końcem września zaprzestaniemy przyjmować zamówienia na wydawanie prac w trybie online first. Prosimy o śledzenie informacji w sekcji Wytyczne dla autorów.

Dominika Dudek, Jerzy A. Sobański, Katarzyna Klasa

Piśmiennictwo

1. Rybakowski J, Rybakowski F. Ewolucyjne aspekty choroby afektywnej dwubiegunowej. *Psychiatria Polska*. 2023;57(5):941–53. <https://doi.org/10.12740/PP/159424>
2. Dora M, Dobroczyński B. Kto ma problem z chemsexem? Tożsamość jako brakujące ogniwo usług pomocowych dla mężczyzn problemowo używających substancji psychoaktywnych w celach seksualnych. *Psychiatria Polska*. 2023;57(1):89–105. <https://doi.org/10.12740/PP/OnlineFirst/140141>
3. Rodriguez-Paris D, Remlinger-Molenda A, Kurzawa R, Głowińska A, Spaczyński R, Rybakowski F et al. Występowanie zaburzeń psychicznych u kobiet z zespołem policystycznych jajników. *Psychiatria Polska*. 2019;53(4):955–66. <https://doi.org/10.12740/PP/OnlineFirst/93105>

Szanowni Państwo,

Z wielkim smutkiem zawiadamiamy, że w dniu 15 maja, w wieku 100 lat, odszedł od nas prof. Jules Angst, największy współczesny badacz chorób afektywnych.

Prof. Angst wniósł olbrzymi wkład w nowoczesną klasyfikację chorób afektywnych, będąc m. in. jednym z twórców podziału na chorobę afektywną jedno – i dwubiegunową, autorem takich jednostek diagnostycznych jak krótkotrwała nawracająca depresja oraz propagatorem „manii jednobiegunowej”. A jednocześnie był wielkim przyjacielem polskiej psychiatrii. Uczestniczył w wielu zjazdach PTP i był mentorem naszego wielkiego krajowego projektu TRES-DEP, w którym uczestniczyły ośrodki krakowski, poznański i wrocławski. W roku 2014 miał wykład na poznańskiej konferencji „Neurologia i Neuropsychiatria. 2014 Update” i był gościem w domu prof. J. Rybakowskiego. A w roku 2016, podczas obchodów jego 90. rocznicy urodzin w Zurychu, prof. Rybakowski wręczył mu polską wersję skali HCL-33, opracowaną przez ośrodki krakowski i poznański oraz opublikowaną na łamach naszego pisma.

Odejście prof. Angsta stanowi szczególne wydarzenie w historii współczesnej psychiatrii, ponieważ oznacza utratę wielkiego mistrza w badaniach nad chorobami afektywnymi.

Janusz Rybakowski